

Vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti

(Ve znění vyhlášky č. 148/2004 Sb., 320/2010 Sb. a 422/2013 Sb. účinné od 1. ledna 2014)

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 108 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen „zákon“) k provedení § 8 odst. 2, § 23 odst. 3 a § 24 odst. 1 písm. d) zákona:

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje hygienické požadavky na umístění, prostorové podmínky a funkční členění staveb a zařízení, včetně jejich vybavení, a na ubytování, osvětlení, úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadů a odpadních vod, stravování a režim dne zotavovacích akcí. V příloze č. 1 k této vyhlášce se dále stanoví podmínky pro podávání a použití některých potravin a přípravu pokrmů, v příloze č. 2 k této vyhlášce náplň kurzu první pomoci pro zdravotníka zotavovacích akcí a škol v přírodě, v příloze č. 3 k této vyhlášce vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě a v příloze č. 4 k této vyhlášce minimální rozsah vybavení lékárníčky pro zotavovací akce pro děti a pro školy v přírodě.

§ 2

Umístění

Zotavovací akce se umísťují mimo území, kde lze předpokládat znečištění ovzduší nad stanovené limity¹⁾ nebo překročení hygienického limitu hluku pro chráněný venkovní prostor.²⁾ K pozemku, na kterém je umístěna zotavovací akce, musí vést přístupová cesta.

§ 3

Prostorové podmínky

(1) Zotavovací akce se pořádají ve stavbách nebo ve stanech.

(2) Prostory ve stavbách³⁾ musí být suché, s přirozeným větráním a osvětlením; plocha na jedno ubytované dítě musí být nejméně 2,5 m². Ve stavbách i stanech musí počet ubytovaných dětí odpovídat podmínce zachování prostoru pro uložení osobních věcí a možnosti pohybu mezi jednotlivými lůžky.

¹⁾ Vyhláška č. 205/2009 Sb., o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění vyhlášky č. 17/2010 Sb.

²⁾ § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb. a zákona č. 392/2005 Sb. Vyhláška č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.

³⁾ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

(3) Stany určené pro ubytování dětí musí mít pevnou nepromokavou stanovou plachtu. Prostory pro spaní musí být izolovány od země proti vlhku a chladu a prostory pro uložení osobních věcí musí být izolovány proti vlhku.

(4) Na zotavovacích akcích musí být vytvořeny podmínky pro osobní hygienu. V umývárně musí být na 5 dětí jedno umyvadlo s tekoucí vodou a odtokem nebo jeden výtokový kohout s odvodem použité vody mimo místo osobní očisty a na 30 dětí nejméně jedna sprchová růžice. Sprchy užívají děti odděleně podle pohlaví a musí být zajištěna intimita. Na všech zotavovacích akcích musí být zajištěna možnost koupání nebo osprchování v teplé vodě alespoň jednou za týden.

(5) Záchody se zřizují v počtu 1 záchod na 15 dětí. Záchody užívají děti odděleně podle pohlaví a musí být zajištěna intimita. V blízkosti záchodů musí být možnost mytí rukou v tekoucí vodě.

(6) Ve stavbách se ošetřovna a izolace zřizují v samostatných místnostech vybavených umyvadlem s tekoucí pitnou vodou a s možností vytápění a používání teplé vody. Izolace musí mít svůj vlastní záchod s možností mytí rukou v tekoucí vodě. Izolace ani ošetřovna nesmějí být vybaveny patrovými lůžky ani nesmějí být použity k jiným účelům. Na 30 dětí se zřizuje jedno lůžko. Jde-li o zotavovací akce pořádané ve stanech, lze ošetřovnu a izolaci umístit ve vyčleněných stanech. Léky a zdravotnická dokumentace musí být zajištěny tak, aby k nim neměly přístup děti ani jiné nepovolané osoby.

(7) Ve stavbách, kde se pořádají zimní zotavovací akce⁴⁾, musí být zajištěny mikroklimatické podmínky odpovídající požadavkům na pobytové místnosti, teplá voda pro osobní hygienu a dále prostory pro sušení oděvů a obuvi a ukládání sportovních potřeb.

§ 4

Ubytování, vybavení a úklid

(1) Ubytování dětí se zajišťuje odděleně podle pohlaví s výjimkou případů, kdy se společným ubytováním vysloví souhlas zákonný zástupce dítěte. Osoby činné při zotavovací akci jako dozor se ubytují odděleně v blízkosti dětí. Zdravotník se ubytuje v bezprostřední blízkosti ošetřovny s izolací.

(2) Patrová lůžka lze použít pro děti od 7 let věku. Horní lůžko musí být bezpečně přístupné a vybavené zábranou proti pádu a nepropustnou podložkou pod matrací.

(3) Výměna ložního prádla musí být provedena vždy před použitím lůžka jiným dítětem, dále po znečištění a po odchodu dítěte z důvodu nemoci. Manipulace s ložním prádlem při výskytu infekčního onemocnění může provádět pouze zdravotník. Při použití lůžek s opakovaně užívanou matrací nebo slavníkem musí být lůžko vybaveno vyměnitelným povlakem nebo čistou textilií pokrývající celou plochu lůžka. Čisté ložní prádlo musí být skladováno tak, aby nedošlo k jeho znečištění. Použité ložní prádlo, které musí být uloženo vždy odděleno od čistého, musí být skladováno v ochranných úložných nebo transportních obalech.

(4) Před zahájením zotavovací akce, mezi jejími jednotlivými běhy a po ukončení zotavovací akce musí být proveden úklid a úprava všech prostor sloužících zotavovací akci.

⁴⁾ Vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí pobytových místností některých staveb.

(5) V průběhu zotavovací akce musí být prováděn denní úklid všech prostor sloužících zotavovací akci. Denního úklidu se mohou účastnit i děti pod vedením osob činných při zotavovací akci. Děti však nesmějí provádět úklid záchodů.

§ 5

Zásobování vodou

(1) Zotavovací akce musí být zabezpečena pitnou vodou splňující hygienické požadavky podle právního předpisů upravujícího požadavky na pitnou vodu⁵⁾ tak, aby jí byl dostatek k pití, čištění zubů, vaření, mytí nádobí, čištění pracovních ploch v kuchyni, k osobní hygieně osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné a k provozu ošetřovny a izolace.

(2) K případnému donášení nebo dovozu pitné vody musí být použity pouze čisté uzavíratelné nádoby zhotovené z materiálů určených k přímému styku s pitnou vodou a vyčleněné k tomuto účelu. Označené nádoby s donášenou nebo dováženou pitnou vodou musí být ukládány na chladném a stinném místě.

§ 6

Odstraňování odpadů a nakládání s odpadními vodami

(1) S odpady je možno nakládat a zacházet jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.¹⁰⁾ Pevné odpady musí být ukládány do uzavíratelných nádob, které lze snadno čistit a dezinfikovat, nebo do jednorázových plastových obalů. Odpady se skladují mimo prostory, kde se manipuluje s potravinami.

(2) S odpadními vodami a s látkami škodlivými vodám je možné nakládat a zacházet jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.¹¹⁾

§ 7

Stravování

(1) Prostory pro stravování, s výjimkou ohniště, musí být vždy zastřešené a zabezpečené před nepříznivými zevními vlivy; musí zahrnovat alespoň prostory pro přípravu pokrmů, konzumaci pokrmů, mytí nádobí a skladování potravin. V prostoru přípravy pokrmů nesmí docházet ke křížení současně prováděných čistých a nečistých činností nebo postupů a úkonů, které se mohou vzájemně negativně ovlivňovat.

⁵⁾ § 3 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění zákona č. 274/2003 Sb. Vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 37/2000 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.

¹¹⁾ Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 114/1995 Sb., zákona č. 14/1998 Sb. a zákona č. 58/1998 Sb.

(2) Pracovní plochy, nástroje a nádobí musí být z materiálu vhodného pro styk s potravinami⁶⁾. Pracovní plochy, kterými mohou být i desky z materiálu vhodného pro styk s potravinami, musí být označeny a odděleny tak, aby na všech stupních výroby, zpracování a distribuce byly potraviny nebo pokrmy chráněny před kontaminací, která by mohla způsobit, že by potraviny nebo pokrmy byly zdravotně závadné.

(3) Zařízení, pracovní plochy, nástroje a nádobí musí být důkladně očištěny, a je-li to nezbytné, dezinfikovány. Čištění se musí provádět tak často, aby se vyloučilo riziko kontaminace potravin nebo pokrmů. Musí být zajištěny odpovídající podmínky pro mytí potravin, nádobí a rukou osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné. Mytí kuchyňského a jídelního nádobí musí být odděleno.

(4) Potraviny musí být skladovány za podmínek stanovených výrobcem nebo zvláštním právním předpisem⁷⁾. Skladované potraviny nebo pokrmy se nesmějí ovlivňovat navzájem a nesmějí být negativně ovlivňovány zevními vlivy. Během zotavovací akce nesmí být podávány ani k přípravě pokrmů používány potraviny stanovené v příloze č. 1 k této vyhlášce; v příloze jsou dále stanoveny podmínky, za kterých lze některé potraviny podávat nebo používat.

(5) Denně musí být pro děti na zotavovací akci zajištěna snídaně, přesnídávka, oběd, svačina a večeře. Při výdeji stravy lze sloučit výdej snídaně s přesnídávkou a oběda se svačinou. Součástí snídaně musí být teplý nápoj. Jedno z hlavních jídel musí být teplé. Strava podávaná dětem musí odpovídat jejich věku a fyzické zátěži. Na sestavování jídelního lístku se podílí zdravotník.

(6) Nápoje musí být pro účastníky zotavovací akce k dispozici po celý den. Uchovávají se v krytých nádobách s výpustným kohoutem nebo se rozlévají přímo z originálních balení.

(7) Děti se mohou podílet na přípravě stravy jen před jejím tepelným zpracováním a při pomocných pracích. Na zotavovací akci do 50 účastníků se mohou děti podílet na celé přípravě stravy a jejím výdeji, jsou-li pod dozorem osoby činné při stravování. Zdravotní stav dětí, které se podílejí na přípravě stravy, musí být posouzen zdravotníkem.

(8) I pokud je stravování zajištěno prostřednictvím provozoven stravovacích služeb, musí být zajištěno splnění požadavků upravených v odstavcích 4, 5 a 6.

§ 8

Režim dne

(1) V režimu dne musí být pevně vymezena doba pro spánek, osobní hygienu a stravování. Doba vymezená pro spánek musí činit nejméně 9 hodin pro děti do 10 let včetně a 8 hodin pro děti starší. Režim dne musí odpovídat věku a zdravotnímu stavu dětí.

⁶⁾ Vyhláška č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Fyzická a psychická zátěž dětí musí být přiměřená jejich věku, schopnostem a možnostem. Při soustavné fyzické zátěži dětí v prvních dvou dnech zotavovací akce musí být třetí den vyhrazen odpočinku. Na putovní zotavovací akci se stanoví den odpočinku s přihlédnutím k tělesné zdatnosti a aktuálnímu zdravotnímu stavu dětí.

(3) Osoby činné při zotavovací akci jako dozor průběžně kontrolují oblečení, obuv a lůžkoviny dětí, aby byly chráněny před provlhnutím a nedocházelo k prochladnutí dětí. Dále kontrolují, zda děti dodržují osobní hygienu.

(4) Koupání dětí musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti dětí a jejich plaveckým schopnostem. Děti se mohou koupat jen za dohledu osoby činné při zotavovací akci jako dozor. Dohled může vykonávat jen osoba, která je schopna poskytnout záchranu tonoucímu. Koupat se děti smějí nejdříve 1 hodinu po hlavním jídle nebo po intenzivním cvičení.

(5) Při zimních zotavovacích akcích nesmí výcvik nebo jiná soustavná fyzická zátěž dětí přesáhnout 6 hodin denně.

§ 9

Závěrečné ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České republiky č. 185/1990 Sb., o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost .
2. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 445/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České republiky č. 185/1990 Sb., o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost .

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

prof. MUDr. **Fišer**, CSc. v. r.

Podmínky pro podávání a použití některých potravin a přípravu pokrmů

1. Na zotavovacích akcích nelze podávat ani používat potraviny nebo pokrmy, které mohou být zdravotně závadné.
2. Technologie výroby pokrmů a jejich uvádění do oběhu musí být v souladu se správnou výrobní praxí.
3. Potraviny, které nelze skladovat podle podmínek výrobce nebo požadavků zvláštního právního předpisu,⁷⁾ musí být bezprostředně po zakoupení tepelně zpracovány (například zmrazená zelenina, maso) nebo ihned vydány ke konzumaci.

⁷⁾ Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Náplň kurzu první pomoci pro zdravotníka zotavovacích akcí a škol v přírodě

Rozsah školení

Téma	Počet hodin		
	Teorie	Praxe	Celkem
1. Základy stavby a funkce lidského těla	3	-	3
2. První pomoc - teoretická část	10	-	10
3. První pomoc - praktická část	-	16	16
4. Péče o nemocné	2	2	4
5. Základy zdravotnické dokumentace	1	-	1
6. Práva a povinnosti zdravotníků zotavovacích akcí	2	1	3
7. Hygiena a epidemiologie	3	-	3
Celkem	21	19	40

Obsah školení

1. Základy stavby a funkce lidského těla

1.1. Stavba a funkce lidského těla

1.2. Pohybové ústrojí

1.3. Krevní oběh, krev

1.4. Trávicí ústrojí

1.5. Dýchací ústrojí

1.6. Vylučovací ústrojí

1.7. Kožní ústrojí

1.8. Pohlavní systém mužů a žen

1.9. Smyslové ústrojí

1.10. Nervové ústrojí

1.11. Látkové řízení organismu

2. První pomoc - teoretická část

2.1. Druhy zdravotnické první pomoci:

2.1.1. první pomoc

2.1.2. první lékařská pomoc

2.1.3. odborná lékařská pomoc

2.1.4. specializovaná lékařská pomoc

2.1.5. technická první pomoc

2.1.6. transport raněného

2.2. Základní druhy zdravotnického třídění:

2.2.1. indikační

2.2.2. místní, odsunové

2.2.3. prognostické

2.3. Prevence úrazů:

2.3.1. při sportovní a zájmové činnosti, v dopravě a v terénu

2.3.2. vazba na věkové zvláštnosti dětí

2.4. Poskytování první pomoci:

2.4.1. prvořadé zdravotnické úkoly (krvácení, velká ztráta krve, dechová a oběhová selhání, protišoková opatření)

2.4.2. úraz elektrickým proudem

2.4.3. tonutí (druhy tonutí, prostředky záchrany a jejich použití, poskytnutí první pomoci na hladině, neodkladná resuscitace tonoucích)

2.4.4. bezvědomí

2.4.5. křečové stavy a intoxikace

2.4.6. poranění vnitřních orgánů, mozkolebeční poranění, poranění hrudníku a břicha

2.4.7. poranění pohybového ústrojí

2.4.8. náhlé bolesti břicha a hrudníku

2.4.9. alergické reakce

2.4.10. rány, tepelná poškození, poškození z chladu, poleptání

2.4.11. šok

2.5. *Zásady poskytování první pomoci ve ztížených podmínkách (v noci, za deště apod.)*

2.6. *Zásady pro poskytování první pomoci s improvizovanými prostředky*

3. První pomoc - praktická část

3.1. *Nácvik kardiopulmonální resuscitace na resuscitačním fantomu*

3.2. *Práce s obvazovými materiály podle druhu materiálu:*

3.2.1. šátkové, tlakové, poloprodyšné, znehybňující, improvizace

3.2.2. nácvik obvazové techniky za použití klasických materiálů a improvizace

3.3. *Manipulace, polohování a transport:*

3.3.1. polohování raněných podle charakteru poranění včetně nácviku příslušných postupů

3.3.2. nácvik manipulace raněného jedním a více zachránci

3.3.3. způsoby naložení raněných na různé druhy transportních prostředků (využití improvizace i typizovaných transportních prostředků)

3.3.4. způsoby vyšetřování

3.3.5. zásady zdravotnického transportu (cílenost, včasnost, šetrnost)

4. Péče o nemocné

4.1. *Zdravotnická etika, přístup k nemocnému*

5. Základy zdravotnické dokumentace

5.1. *Evidence bezinfekčnosti*

5.2. *Evidence lékařských potvrzení*

5.3. *Evidence zdravotních průkazů pracovníků tábora*

5.4. *Vedení zdravotnického deníku*

5.5. *Práce se zdravotním a očkovacím průkazem*

6. Práva a povinnosti zdravotníků zotavovacích akcí

6.1. Činnost zdravotníků před odjezdem na tábor

6.2. Činnost při odjezdu

6.3. Činnost při příjezdu - kontrola podmínek

6.4. Zdravotní filtr

6.5. Vybavení ošetřovny

6.6. Izolace

6.7. Spolupráce s patronátním lékařem

6.8. Povinnosti zdravotníka při zotavovací akci

7. Hygiena a epidemiologie

7.1. Osobní hygiena, denní režim, vztah organismu a prostředí

7.2. Hygiena životního prostředí

7.3. Odstraňování odpadních látek

7.4. Hygiena výživy (stravovací služba)

7.5. Prevence šíření nákazy:

7.5.1. zásady boje s infekčními chorobami, opatření při jejich výskytu, včasná diagnostika, izolace, karanténa

7.5.2. nejčastější alimentární nákazy, nákazy vzdušnou cestou, transmisivní nákazy, antropozoonózy, kontaktní nákazy, venerické choroby, AIDS, mykózy

**Vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci
a škole v přírodě**

**POSUDEK O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI DÍTĚTE
K ÚČASTI NA ZOTAVOVACÍ AKCI A ŠKOLE V PŘÍRODĚ**

Evidenční číslo posudku:

1. Identifikační údaje

Název poskytovatele zdravotních služeb vydávajícího posudek:
Adresa sídla nebo místa podnikání poskytovatele:
IČO:
Jméno, popřípadě jména, a příjmení posuzovaného dítěte:
Datum narození posuzovaného dítěte:
Adresa místa trvalého pobytu nebo jiného bydliště na území České republiky posuzovaného dítěte:

2. Účel vydání posudku

3. Posudkový závěr

A) Posuzované dítě k účasti na škole v přírodě nebo zotavovací akci

- a) je zdravotně způsobilé*)
- b) není zdravotně způsobilé*)
- c) je zdravotně způsobilé s omezením*) **)

B) Posuzované dítě

- a) se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním: ANO - NE
- b) je proti nákaze imunní (typ/druh):
- c) má trvalou kontraindikaci proti očkování (typ/druh):
- d) je alergické na:
- e) dlouhodobě užívá léky (typ/druh, dávka):

Poznámka:

*) Nehodící se škrtněte.

**) Bylo-li zjištěno, že posuzované dítě je zdravotně způsobilé s omezením, uveďte se omezení podmiňující zdravotní způsobilost k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě.

4. Poučení

Proti bodu 3. části A) tohoto posudku lze podle § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, podat návrh na jeho přezkoumání do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání poskytovatelem zdravotních služeb, který posudek vydal. Návrh na přezkoumání lékařského posudku nemá odkladný účinek, jestliže z jeho závěru vyplývá, že posuzovaná osoba je pro účel, pro nějž byla posuzována, zdravotně nezpůsobilá nebo zdravotně způsobilá s podmínkou.

5. Oprávněná osoba

Jméno, popřípadě jména, a příjmení oprávněné osoby:

Vztah k posuzovanému dítěti (zákonný zástupce, opatrovník, pěstoun, popř. další příbuzný dítěte):

Oprávněná osoba převzala posudek do vlastních rukou dne:

.....
Podpis oprávněné osoby

.....
Datum vydání posudku

.....
Jméno, příjmení a podpis lékaře
razítko poskytovatele zdravotních služeb

Minimální rozsah vybavení lékárníčky pro zotavovací akce pro děti a pro školy v přírodě

I. Léčivé přípravky (pouze ty, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis)

- přípravky proti teplotě a bolestem (antipyretika, analgetika)
- tablety proti nevolnosti při jízdě dopravním prostředkem (antiemetika)
- přípravky k užití při průjmu
- přípravky proti kašli (antitusika, expektorancia)
- kloktadlo pro dezinfekci dutiny ústní a při bolestech hltanu (stomatologika)
- oční kapky nebo oční mast s dezinfekčním účinkem, oční voda na výplach očí (oftalmologika)
- mast nebo gel při poštípání hmyzem (lokální antihistaminika)
- tablety při systémové alergické reakci (celková antihistaminika)
- přípravek k dezinfekci kůže a povrchových ran
- inertní mast nebo vazelína

II. Obvazový a jiný zdravotnický materiál

- gáza hydrofilní skládaná kompresy sterilní, různé rozměry
- náplast na cívce, různé rozměry
- rychloobvaz na rány, různé rozměry
- obinadlo elastické, různé rozměry
- obvaz sterilní, různé rozměry
- obinadlo škrťící pryžové (60 x 1250 mm)
- šátek trojcípý
- vata obvazová a buničitá
- teploměr lékařský
- rouška resuscitační
- pinzeta anatomická
- pinzeta chirurgická rovná
- lékařské rukavice pryžové
- rouška PVC 45 x 55 cm

III. Různé

- nůžky
- zavírací špendlíky, různé velikosti
- záznamník s tužkou
- svítilna/baterka včetně zdroje